

Del af disse forøgede Udgifter, som Kommunerne i Kraft af disse Lovbestemmelser ville faa til Opførelse af ny Lærerboliger, Skolebygninger, Havelodder osv., kunne blive refunderede dem af Statskassen. Det er rigtigt, hvad den ærede Ordfører gjorde opmærksom paa, at Flertallet er enig om at forhøje Bidragene fra Statskassen til Skolefondene med 100,000 Kr. aarlig; men Bidragene til Skolefondene ere jo Bidrag, som skulle gentages Aar for Aar, og for dem vil der sikkert blive rigelig Anvendelse, naar henses til den økonomiske Stilling, hvori Kommunerne nu befinde sig. Hvad jeg her ønsker, er, at Staten ogsaa bør bidrage til de øjeblikkelige Udgifter til ny Bygninger osv., der ville resultere af denne Lov. Derfor forbeholder jeg mig, som sagt, nærmere at overveje dette Spørgsmaal i Udvalget inden Sagens tredje Behandling. Med Hensyn til Jordlodden deler jeg ogsaa den ærede Ordførers Betragtning. Jeg tror ikke, det er rigtigt, at Lovgivningsmagten giver efter for den øjeblikkelige Stemning, som er oppe hos Lærerne for at blive fri for Jordlodderne. Der kan komme den Tid, da Lærerne ville være vel tjente med at have en Jordlod og de deraf flydende Indtægter. Kun hvor Jordlodden ligger saa ubevemt for Læreren, at den er fjernet over 1500 Alen fra hans Bolig, kan jeg være enig med Flertallet i, at Læreren maa kunne kræve efter nogle Aars Forløb, at en saadan Jordlod bortfælges fra Stolen; men i andre Tilfælde finder jeg det rigtigt, at det bliver overladt til Forhandling mellem vedkommende Lærer og Kommunalbestyrelse, og at Salg af Jordlodder kun maa finde Sted, hvor begge Parter ere enige derom. For Resten har det Mindretal, hvortil jeg hører, sat os som Regel ikke paa noget Punkt at forøge Lærersalariet, hvad der foreslaas af Ministeren, og vi have derfor ikke kunnet tiltræde de to Vædringsforslag, som ere stillede af Flertallet under Nr. 63 og 64, og som gaa ud paa, at Timelærere skulle have Ret til at forbedre deres Anciennitet ved at regne de Aar, hvori de have tjent som Timelærere, med. Det er jo navnlig Forholdene paa Frederiksberg, man her har villet tage i Betragtning, idet man ude paa Frederiksberg har særegne Forhold. Skolekommissionen har der Ret til, saa vidt mig bekendt, uden Skoledirektionens særlige Sanktion, at antage Timelærere. Jeg kan ikke andet end glæde mig over, at man for en enkelt Kommunes Vedkommende kan indrømme en vis Grad af Selvstyre ud over, hvad man kan indrømme andre Kommuner i Landet, som jo ikke kunne foretage sig ret

meget uden Skoledirektionens Samtykke. Men paa den anden Side er jeg dog noget betænkelig ved at give Timelærerne en saadan Indrømmelse, da jeg ikke kan overse Rækkevidden af et saadant Forslag. Jeg vilde nødig have, at det skulde anvendes til, at enkelte Kommuner i for stor Udstrækning skulde benytte Timelærere i Stedet for at ansætte faste Lærere, oprette Forskoler eller paa anden Maade udvide deres Skolevæsen. Med Hensyn til Afsnittet om Privatskoler skal jeg udtale, at det har glædet mig i høj Grad at erfare den Velvilje, der fra saa godt som alle Sider i Udvalget har været vist over for de private Skoler, og Indstillingen viser jo, at man ikke har villet lade den private Skolevirksomhed nøjes med en Del smukke Udtalelser og anerkendende Ord, men man har baade fra Højres og Venstres Side ogsaa villet, at der, naar man gik til en saadan Forbedring af de offentlige Skolers Aar, ogsaa skulde under en eller anden Form ydes et Bidrag til de private Skoler. Et Mindretal i Udvalget har ment, at en saadan Understøttelse skulde ydes direkte af Statskassen, men det kan jeg ikke slutte mig til, hvorimod Flertallet mener, at disse Understøttelser rettest skulde udbetales af Kommunerne. Det er en yderst lempelig Form for Skolepenge, man her har valgt. Den sidste ærede Taler kunde ikke forstaa, at man vilde indføre det System for Skolepengene, at de udbetales af Kommunekassen; han kunde bedre forstaa, at Skolepengene bleve paalagte Forældrene, men at de skulde udredes af Kommunekasserne, fandt han høist urimeligt. Jeg maa dog gøre det ærede Medlem opmærksom paa, at det er den nu bestaaende Tilstand; den nuværende Lovgivning bliver jo de allerfleste Steder anvendt saaledes, at de Skolepenge — ganske vist kun en Krone for hvert Barn —, som tilfalde Lærerne, ikke udredes af vedkommende Forældre, men sikkert i de allerfleste Tilfælde udredes direkte af Kommunekassen. Her har man villet stille Forholdet saaledes, at af den Begynderløn, som normeres for Lærerne, skulle 300 Kr. være flydende. Naar den ærede sidste Taler mente, at det var uheldigt, idet der derved kunde opstaa et uheldigt Konkurrenceforhold mellem de offentlige og de private Skolelærere, saa har jeg ikke nogen Frygt for, at Forslaget, som det her er affattet, skal have en saadan Virkning; tværtimod, jeg burde have gaaet højere endnu, dersom man havde kunnet opnaa Enighed derom, da jeg mener at 6 Kr. pr. Barn er en meget lille Sum; men jeg har højet mig for Flertallet, idet jeg har ønsket,